

Refugis a les ribes del Ter per a la protecció dels ratpenats

Aquests mamífers voladors tenen dificultats per trobar llocs on refugiar-se · El Consorci del Ter instal·la refugis a Ripoll, Girona i Bescanó · Els nius s'equipen amb sistemes de dades per controlar que les temperatures siguin les correctes · El projecte compta amb assessorament científic

xavier valeri 06.01.2020 | 00:07

Refugis a les ribes del Ter per a la protecció dels ratpenats **Consorci del Ter**

La conservació i el control dels **ratpenats** ha suposat la construcció de nous **refugis** de ratpenats i la millora dels antics a la vora del riu Ter. El 2019, el Consorci del Ter va culminar un programa de construcció de refugis i millora d'hàbitats per als ratpenats. Les accions van tenir un cost de 27.358 euros, dels quals un 90% van ser finançats per la **Diputació de Girona** i la resta, pels ajuntaments on van tenir lloc les actuacions.

Segons el Consorci, **els ratpenats són una peça clau en els ecosistemes**. La seva desaparició suposaria pèrdues de biodiversitat, desajustos ecològics i grans pèrdues econòmiques. Són els principals controladors de les plagues d'insectes de l'estiu. Un ratpenat pot arribar a consumir més de la meitat del seu pes en insectes en una nit. La presència dels ratpenats estalvia l'ús de productes químics destinats a l'eliminació d'insectes.

Tot i el seu poder depredador d'insectes, els ratpenats són uns **animals fràgils** que necessiten lleis de protecció. Necessiten refugis per defensar-se de les persones i, sobretot, dels animals domèstics, gats especialment. L'agost passat, Maria Mas, del Museu de Ciències Naturals de Granollers, va apuntar els gats domèstics com el més gran depredador dels ratpenats que viuen a les cases o en colònies a prop. Quan estan ben alimentats, els gats cacen ratpenats per instint i, tot i que els maten, no se'ls mengen.

Són uns animals que no pateixen gaires **amenaces en la foscor perquè volen i els depredadors nocturns** més grossos, òlibes, mussols i ducs, solen caçar el que es mou pel terra. En canvi, de dia necessiten llocs foscos per romandre plegats, penjats i tranquils. En aquesta posició sí que poden ser preses fàcils dels depredadors. Sense refugis, la població de ratpenats disminueix.

En els últims temps, els ratpenats de la **vora dels rius** han trobat dificultats per trobar refugis. El principal motiu ha estat la desaparició dels boscos madurs. Els ratpenats necessiten les cavitats de la fusta morta per amagar-se. El problema és que els boscos catalans són joves per causa de l'explotació forestal i els mamífers. L'altre problema és que les construccions modernes tampoc tenen els forats i les esclatxes necessaris per als nius de les ratapinyades.

Per tal de resoldre els problemes de refugi dels rats penats, el **Consorti del Ter**, fa poc, va obrir o millorar refugis a Ripoll, Bescanó i Girona. A Ripoll, van crear un nou refugi per a ratpenats adossat al canal, a l'espai en custòdia fluvial del Roig. Van utilitzar dos espais entre contraforts de la part on el canal té més alçària.

D'altra banda, tant a Bescanó, en concret al refugi de la casa de comportes de la sèquia Monar, com a Girona, a l'antic aguait de Fontajau, van millorar els refugis, perquè hi havia massa il·luminació a l'interior de les construccions i calia millorar el sistema de tancament per evitar actes vandàlics i molèsties als quiròpters, així com algun degoter a la casa de comportes.

A Bescanó van pintar l'interior del refugi amb pigments naturals més foscos per incrementar el nivell de foscor a l'interior. També van impermeabilitzar la coberta, arrebossar amb ciment el parament exterior i arranjar la porta d'accés i el sistema de tancament de seguretat.

A Girona van crear un fals túnel d'obra per evitar la insolació de l'interior del refugi, van reduir la insolació a través de la porta d'entrada i van millorar el sistema de tancament de l'aguait. En els tres espais, a més, van instal·lar una placa informativa de l'existència del refugi, de la protecció legal dels ratpenats i de la prohibició d'entrar-hi. A més, van instal·lar enregistradors de dades als tres refugis per controlar que les condicions de temperatures siguin les correctes.

Per fer aquestes actuacions, el Consorci del Ter va contractar un assessorament i un servei especialitzat en quiròpters. El motiu va ser que alguns dels treballs van requerir de coneixements tècnics i científics per tal de poder desenvolupar les actuacions amb garanties.

La millora dels refugis va anar acompanyada de plantacions de peus de verns i treballs forestals com desbrossades, tales o trossejat de fustes acumulades.

ENLLAÇ WEB: <https://www.diaridegirona.cat/comarques/2020/01/06/refugis-ribes-del-ter-proteccio/1022248.html>